

Doniyor Kitobi — Yigirma Sakkizinchi Bo‘lim

Devorlar

Jeff Pippenger

2023-12-23

Navuxadnazar Adventizmning boshlanishini, Amerika Qo‘shma Shtatlarining boshlanishini, protestant shoxning boshlanishini va respublikachi shoxning boshlanishini ifodalaydi. Belshazar esa bu barcha chiziqlarning oxirini ifodalaydi.

Navuxadnazar 1798-yildan 1844-yilgacha bo‘lgan birinchi va ikkinchi farishtalar xabarlarini tarixini hamda Xudoning tergov hukmining boshlanishini ifodalaydi. Uning guvohligi Doniyor kitobining birinchi bobiga paralleldir. Belshazzar 1989-yildan boshlab yakshanba qonunigacha bo‘lgan uchinchi farishta xabari tarixini hamda Xudoning ijro etuvchi hukmining boshlanishini ifodalaydi. Uning guvohligi Doniyor kitobining birinchi bobidan uchinchi bobigacha paralleldir.

Navuxadnazar, hayvon yuragi bilan yashaganidan so‘ng uning shohligi o‘ziga qayta tiklanganda, 1798-yilda Isroilning shimoliy shohligi boshiga kelgan “yetti zamon”ning yakunini belgilaydi. Uning guvohligi, Yahudoning janubiy shohligi boshiga kelgan “yetti zamon”ning oxirida, 1844-yilda tergov hukmi ochilgunicha davom etadi. Uning guvohligida “soat” so‘zi birinchi farishtaning hukm-soati xabarini anglatadi, so‘ngra esa yana o‘sha xabarning kelishini bildiradi. Uning guvohligidagi “soat” ham 1798-yilni, ham 1844-yilni belgilaydi; bu ikki sana esa mos ravishda birinchi g‘azabning va oxirgi g‘azabning yakunini ifodalaydi.

Belshazzarning oxiri yigirma besh yuz yigirmaga teng bo‘lgan sirli bitik bilan belgilangan. “Yetti vaqt”, xoh “bir soat”, xoh “tarqatib yuborish”, yoxud “yigirma besh yuz yigirma” tarzida ifodalangan bo‘lsin, hukmning ramzidir. Nimrodning hukmi “tarqatib yuborish” edi, Nebukadnazar “yetti vaqt” edi, Belshazzar esa yigirma besh yuz yigirma edi. Nebukadnazar uch sodiq kishini hukm qilganida, u pechni odatdagidan “yetti marta” ortiq qizdirishni buyurgan edi.

“Yetti vaqt” hukmi birinchi xabarning kelishi va uchinchi xabarning kelishi paytida belgilab qo‘yilgan. 1863-yildagi Millerchi adventizmning yakuni “yetti vaqt” haqidagi ta’limotning rad etilishi bilan boshlanadi, va oradan bir yuz yigirma olti yil o‘tib, 1989-yilda uchinchi farishta tarixining “oxirzamon”i yetib keldi. Bir yuz yigirma olti “yetti vaqt”ning ramzidir; shunday ekan, 1863-yildagi birinchi farishta harakatining oxiridan 1989-yildagi uchinchi farishta harakatining boshlanishigacha bo‘lgan davr ramziy bir yuz yigirma olti orqali “yetti vaqt” bilan o‘zaro bog‘lanadi.

Biroq Doniyor kitobining beshinchi bobidagi Belshazzarning qulashi haqidagi guvohlik shuni o‘rgatadiki, “yetti vaqt”ning hukmini, u “devor”ga yozilgan bo‘lsa ham, hech kim ko‘ra olmaydi. Respublika shoxi uchun hukm Tomas Jeffersonning “cherkov bilan davlatning ajralish devori”ga yozilgandir; bu devor Doniyorning beshinchi bobida olib tashlanadi. Haqiqiy protestant shoxi uchun esa hukm, uni o‘qiganlar yugursinlar deb, “devor”ga osib qo‘yilgan ikki muqaddas jadvalga

yoʻzilgandir. Ammo Laodikiya koʻrligida bu soʻzlar farqlanmaydi. Har ikkala holatda ham hukm soʻzlari ham haqiqiy protestant, ham Respublika shoxlari taroziga tortilib, kam topilganini bildiradi. Belshazar haqidagi rivoyat dunyo xalqlarini ifodalovchi Respublika shoxi uchun bir xabarga egadir.

“Nabuxadnazar va Belshazar tarixida Xudo bugungi xalqlarga gapiradi.” Signs of the Times, 1891-yil 20-iyul.

Belshazar haqidagi hikoya ham dunyo xalqlarini ifodalovchi protestant shox uchun bir xabarni oʻz ichiga oladi.

“Nabuxadnazar va Belshazar tarixida Xudo bugungi zamon xalqiga gapiradi.” Bible Echo, 1894-yil 17-sentyabr.

Belshazarning gunohi yer hayvonining ikkala shoxining ham gunohini ifodalaydi. Shoxlarning har birining gunohi, oʻsha haqiqatlarni toʻliq bilgan holda, oʻzlarining poydevor haqiqatlarini rad etishlarida namoyon boʻladi. Respublikachi shox Konstitutsiya nuri va oʻsha ilohiy hujjat yaratilgan paytdagi boshlangʻich tarix oldida javobgardir, ammo keyinchalik bu nur bosqichma-bosqich rad etib kelindi. Xalq ajdaho kabi gapirganda, jamoat bilan davlat oʻrtasidagi ramziy ajratish devori olib tashlangan boʻladi. Haqiqiy protestant shox uchun esa, poydevorlar barpo etilgan paytdagi birinchi va ikkinchi farishtalar xabarlarini tarixidan kelgan nur bosqichma-bosqich rad etib kelindi va “devor” — Xudoning qonuni — ham oxir-oqibat rad etilguniga qadar tobora koʻproq rad etilishda davom etadi.

“Bu yerda paygʻambar haqiqat va solihlikdan umumiy chekinish davrida Xudoning Shohligining poydevori boʻlgan tamoyillarni qayta tiklashga intilayotgan bir xalqni tasvirlaydi. Ular Xudoning qonunida hosil qilingan yoriqni tuzatuvchilardir — U Oʻz tanlaganlari atrofida ularni himoya qilish uchun oʻrnatgan devorni; adolat, haqiqat va poklik haqidagi Uning amrlariga itoat esa ular uchun abadiy himoya boʻlmogʻi kerak.”

“Paygʻambar chalkashliksiz maʼnoga ega boʻlgan soʻzlar bilan devorni qurayotgan bu qoldiq xalqning muayyan ishini koʻrsatib beradi. ‘Agar oyogʻingni Shabbatdan, Mening muqaddas kunimda oʻz huzuringni qilishdan tiyib, Shabbatni lazzat, Egamizning muqaddas kuni, sharaflari deb atasang; va Uni ulugʻlasang, oʻz yoʻllaring bilan yurmay, oʻz huzuringni izlamay, oʻz soʻzlaringni aytmay boʻlsang; unda Egamizda zavqlanasan; va Men seni yerning yuksak joylari uzra mindirib yurdiraman, va seni otang Yoqubning merosi bilan oziqlantiraman; chunki Egamizning ogʻzi shuni aytgan.’ Ishayo 58:13, 14.” Prophets and Kings, 677, 678.

Farishtalar tomonidan William Millerga ochib berilgan Muqaddas Kitobiy metodologiya Xudoning bashoratga oid qonunlarini ifodalaydi; qadimgi Isroildan farqli ravishda, zamonaviy Isroil nafaqat Oʻn Amr qonunining, balki bashoratlarning ham omonat saqlovchilari boʻlishi kerak edi.

“Xudo qadimgi Isroilni chaqirganidek, bugungi kunda ham Oʻz jamoatini yer yuzida nur sifatida turishga chaqirgan. U haqiqatning qudratli pichogʻi bilan, birinchi, ikkinchi va uchinchi farishtalarning xabarlarini orqali, ularni cherkovlardan va dunyodan ajratib, Oʻziga muqaddas yaqinlikka olib kelgan. U ularni Oʻz qonunining omonatdorlariga aylantirgan va bu

zamon uchun bashoratning ulug‘ haqiqatlarini ularga ishonib topshirgan. Qadimgi Isroilga topshirilgan muqaddas kalomlar singari, bular ham dunyoga yetkazilishi lozim bo‘lgan muqaddas ishonchdir. Vahiy 14-bobdagi uch farishta Xudoning xabarlarini nurini qabul qiladigan va yer yuzining uzunligi hamda kengligi bo‘ylab ogohlantirishni jar solish uchun Uning vakillari sifatida oldinga chiqadigan xalqni ifodalaydi. Masih O‘z izdoshlariga shunday deydi: ‘Sizlar dunyoning nurisizlar.’ Isoni qabul qilgan har bir jonga Kalvariya xochi shunday deydi: ‘Jonning qadriga boq: “Butun dunyo bo‘ylab boringlar va Injilni har bir maxluqqa va’z qilinglar.”’ Hech narsaga bu ishga to‘sqinlik qilishiga yo‘l qo‘yilmasligi kerak. Bu vaqt uchun eng muhim ishdir; u abadiyat qadar keng qamrovli bo‘lishi lozim. Iso insonlarning najoti uchun qilgan qurbonligida ularning jonlariga namoyon etgan sevgi Uning barcha izdoshlarini harakatga keltiradi.” Testimonies, 5-jild, 455.

Farishtalar orqali yetkazilgan va Uilyam Millerning xizmati orqali mustahkamlangan “bashoratning ulug‘ haqiqatlari” “dunyoga yetkazilishi lozim bo‘lgan muqaddas omonat”dir. O‘n Amr qonuni, tabiat qonunlari, salomatlik qonunlari va bashoratni o‘rganish qonunlari bir xil Buyuk Qonun Beruvchi tomonidan berilgan bo‘lib, bitta Amrni rad etish ularning barchasini rad etishdir. Uilyam Millerga berilgan metodologiyani rad etish tobora kuchayib boruvchi isyonni boshlab berdi va u oxir-oqibat Adventizmning yettinchi kun Shabbatini rad etishiga olib keladi.

“Egamizning bu oxirgi kunlarda O‘zini xalqim deb e’tirof etuvchi kishilar bilan da’vosi bor. Bu da’voda mas’ul lavozimlardagi odamlar Naximiyo tutgan yo‘lga mutlaqo zid bo‘lgan yo‘lni tutadilar. Ular nafaqat o‘zlari Shabbatni e’tiborsiz qoldirib, mensimaydilar, balki uni urf-odat va rivoyatlar xarobasi ostiga ko‘mib, boshqalardan ham uni saqlashni to‘shiga urinadilar. Jamoatlarda va ochiq havodagi katta yig‘inlarda xizmatchilar xalqqa haftaning birinchi kunini tutish zarurligini uqtiradilar. Dengizda ham, quruqlikda ham kulfatlar bo‘lmoqda; va bu kulfatlar ortib boradi, bir falokat boshqasining ketidan yaqindan ergashadi; va vijdonan Shabbatni saqlovchi kichikgina to‘da yakshanbani mensimaganlari sababli Xudoning g‘azabini dunyo ustiga keltirayotganlar sifatida ko‘rsatib qo‘yiladi.”

“Shayton bu yolg‘onni dunyoni asir etib olishi uchun targ‘ib qiladi. Odamlarni xatolarni qabul qilishga majbur etish — uning rejasidir. U barcha soxta dinlarning yoyilishida faol ishtirok etadi va noto‘g‘ri ta’limotlarni majburan qabul qildirish yo‘lidagi urinishlarida hech narsadan to‘xtamaydi. Diniy g‘ayrat niqobi ostida, uning ruhi ta’siriga tushgan odamlar o‘z birodarlariga nisbatan eng shafqatsiz qiynoqlarni o‘ylab topganlar va ularga eng dahshatli azob-uqubatlarni yetkazganlar. Shayton va uning malaylari hanuz o‘sha o‘sha ruhga egadirlar; o‘tmish tarixi esa bizning kunlarimizda yana takrorlanadi.”

“Yomonlik qilishga o‘z aqlini ham, irodasini ham safarbar etgan odamlar bor; ular yuraklarining qorong‘i qa’rida qanday jinoyatlarni sodir etishga bel bog‘lagan bo‘lsalar, shuni hal qilib qo‘yganlar. Bu odamlar o‘zlarini o‘zlari aldaydilar. Ular Xudoning buyuk haq mezonini rad etib, uning o‘rniga o‘zlarining bir mezonini o‘rnatganlar va o‘zlarini shu mezon bilan solishtirib, o‘zlarini muqaddas deb e’lon qiladilar. Rabbiiy ularga yuraklarida nima borligini oshkor etishga, ularni boshqarayotgan xo‘jayinning ruhini amalda namoyon etishga yo‘l qo‘yadi. U O‘z qonuniga bo‘lgan nafratlarini uning talablariga sodiq bo‘lganlarga qanday munosabatda bo‘lishlari orqali ko‘rsatib qo‘yishlariga imkon beradi. Ularni Masihni xochga

mixlagan olomonni junbushga keltirgan o'sha diniy junun ruhi harakatga soladi; cherkov bilan davlat xuddi o'sha buzuvchi uyg'unlikda birlashadi."

"Bugungi jamoat qadimgi yahudiylarning izidan bordi; ular o'z an'analari uchun Xudoning amrlarini chetga surib qo'ygan edilar. U qonunni o'zgartirdi, abadiy ahdni buzdi, va endi, o'shandagi kabi, buning natijasi mag'rurlik, imonsizlik va bevafoqlik bo'ldi. Uning haqiqiy holati Musoning qo'shig'idagi mana bu so'zlarda bayon etilgan: 'Ular o'zlarini buzganlar, ularning dog'i Uning farzandlarining dog'i emas; ular egri va buzuvchi nasldir. Ey nodon va aqlsiz xalq, sizlar Egamizga shunday javob qaytarasizlarmi? Seni sotib olgan Otang U emasmi? Seni yaratgan va mustahkam qilgan U emasmi?'" Review and Herald, 1884-yil 18-mart.

Adventizmning haqiqatni eng oxirgi rad etishi yakshanba qonuni paytida yuz beradi, chunki Adventizm qadimgi Isroil tarixini takrorlaydi; o'sha vaqtda "Masihni xochga mixlagan olomonni junbushga keltirgan diniy jununiyatning ayni o'sha ruhi ta'sirida cherkov va davlat xuddi o'sha buzuvchi uyg'unlikda birlashadi." Adventizmning bosqichma-bosqich isyoni Hizqiyol kitobining sakkizinchi bobida, tobora kuchayib boruvchi to'rtta jirkanchlik orqali ifodalangan bo'lib, ular bashoratli tarzda 1863-yilda boshlangan Adventizmning to'rt avlodini belgilab beradi. So'nggi jirkanchlik — Quddus rahbarlari quyoshga sajda qiladigan paytdir.

U meni Egamiz uyining ichki hovlisiga olib kirdi, va mana, Egamiz ma'badining eshigi oldida, ayvon bilan qurbongoh orasida, qariyb yigirma besh kishi turar edi; ularning orqalari Egamiz ma'badiga, yuzlari esa sharqqa qaratilgan edi; va ular sharqqa qarab quyoshga sajda qilardilar. So'ng u menga dedi: "Buni ko'rdingmi, ey inson o'g'li? Yahudo xonadoni uchun bu yerda qilayotgan jirkanch ishlarini qilish yengil narsami? Chunki ular yurtini zo'ravonlik bilan to'ldirdilar va Meni g'azablantirish uchun yana qaytdilar; va mana, ular novdani burunlariga tutmoqdalar. Shuning uchun Men ham g'azab bilan ish ko'raman: Mening ko'zim ayamaydi, rahm ham qilmayman; ular qulog'imga baland ovoz bilan faryod qilsalar ham, Men ularni eshitmayman." Hizqiyol 8:16–18.

O'sha vaqtda amalga oshiriladigan hukm Belshazarning hukmi "soati"da tasvirlab ko'rsatilgan.

Shoh Belshazar o'zining ming nafar amaldoriga ulkan bir ziyofat berdi va o'sha ming kishining oldida sharob ichdi. Belshazar sharob tatib ko'rayotgan paytida, otasi Navuxadnazar Quddusdagi ma'baddan olib ketgan oltin va kumush idishlarni keltirishni buyurdi; toki shoh, uning amirlari, xotinlari va kanizaklari ulardan ichsinlar. Shunda ular Quddusdagi Xudoning uyi bo'lgan ma'baddan olib kelingan oltin idishlarni keltirdilar; va shoh, uning amirlari, xotinlari hamda kanizaklari ulardan ichdilar. Ular sharob ichib, oltindan, kumushdan, misdan, temirdan, yog'ochdan va toshdan bo'lgan xudolarni ulug'ladilar. O'sha zahoti inson qo'lining barmoqlari paydo bo'lib, shoh saroyi devorining suvoq qilingan qismiga, shamdon ro'parasiga yozdi; va shoh yozayotgan qo'lining qismini ko'rdi. Shunda shohning rangi o'zgardi, xayollari uni bezovta qildi, belining bo'g'inlari bo'shashib ketdi, tizzalari esa bir-biriga urila boshladi. Shoh baland ovoz bilan munajjimlarni, xaldeylarni va folbinlarni keltirishni buyurdi. Shoh gapirib, Bobilning donishmandlariga dedi: "Kim bu yozuvni o'qib, uning ta'birini menga bildirib bersa, binafsha rang libosga kiydiriladi, bo'yniga oltin zanjir taqiladi va saltanatda uchinchi hokim bo'ladi". Shunda shohning barcha donishmandlari kirib keldilar; ammo ular

yozuvni na o'qiy oldilar, na uning ta'birini shohga ayon qila oldilar. Shunda shoh Belshazar nihoyatda vahimaga tushdi, uning rangi o'zgardi, amaldorlari esa hayratda qoldilar. Doniyor 5:1–9.

Belshazzarning hukmi yetib kelgan o'sha “shu soatning o'zida” Shadrax, Meshax va Abednego odatdagidan “yetti hissa” ortiq qizdirilgan o'choqqa tashlandilar.

Endi agar karnay, nay, chang, sambuka, psalteriya, dulcimer va har xil musiqa sadolarini eshitgan vaqtingizda yiqilib, men yasagan butga sajda qilishga tayyor bo'lsangiz — yaxshi; ammo sajda qilmasangiz, o'sha zahoti yonib turgan olovli pechning ichiga tashlanasiz; va qaysi xudo sizlarni mening qo'limdan qutqara oladi? Shadrax, Meshax va Abednego javob berib shohga dedilar: “Ey Navuxadnazar, bu ishda senga javob berishga hojatimiz yo'q. Agar shunday bo'lsa, biz xizmat qilayotgan Xudoyimiz bizni yonib turgan olovli pechdan qutqarishga qodirdir, va U bizni sening qo'lingdan ham qutqaradi, ey shoh. Ammo bunday bo'lmasa ham, senga ma'lum bo'lsinki, ey shoh, biz sening xudolaringga xizmat qilmaymiz va sen o'rnatgan oltin butga sajda qilmaymiz”. Shunda Navuxadnazar g'azabga to'ldi, va uning yuzi Shadrax, Meshax va Abednegoga qarshi o'zgardi; shuning uchun u gapirib, pechni odatdagidan yetti baravar ko'proq qizdirishni buyurdi. Daniel 3:15–19.

Belshazzar uchun hukmning “soati” Shadrax, Meshax va Abednego uchun hukmning o'sha ayni “soati”dir, va har ikki yo'nalishda ham “yetti marta” ana shu hukmning timsoli sifatida ifodalanadi. Bu uch munosib zot Yakshanba Qonuni davridagi ulkan zilzilaning “soati”da bulutlar bilan osmonga ko'tariladigan ikki guvohni bayroq-alam sifatida ifodalaydi, Belshazzar esa aynan o'sha “soat”ning o'zida yer maxluqi ustiga keltiriladigan milliy halokat hukmini ifodalaydi.

Biz Belshazzarning hukmi haqidagi tadqiqotimizni keyingi maqolada davom ettiramiz.

“Xalqimiz orasidagi taqvodorlik mezonining pastligidan qalban chuqur tashvishdaman. Kafarnahum ustiga aytilgan voylarni o'ylaganimda esa, haqiqatni bilib turib, haqiqatga muvofiq yurmagan, balki o'zlari yoqqan uchqunlar ichida yurganlar ustiga tushadigan mahkumlik naqadar og'irroq bo'lishini o'ylayman. Tun pallalarida men xalqqa nihoyatda jiddiy tarzda murojaat qilib, ularni o'z vijdonlaridan so'rashga yolvoraman: Men kimman? Men masihiymanmi yoki yo'qmi? Yuragim yangilandimi? Xudoning o'zgartiruvchi inoyati mening fe'l-atvorimni shakllantirdimi? Gunohlarimdan tavba qilinganmi? Ular e'tirof etilganmi? Ular kechirilganmi? Men Masih bilan, U Ota bilan bir bo'lgani kabi, birmanmi? Bir vaqtlar sevgan narsamdan endi nafratlanamanmi? Bir vaqtlar nafratlangan narsamni endi sevamanmi? Masih Iso haqidagi bilishning oliyligi uchun hamma narsani zarar deb bilamanmi? O'zimni Iso Masih tomonidan sotib olingan mulk deb his qilamanmi va har bir soatda o'zimni Uning xizmatiga bag'ishlashim kerakligini anglaymanmi?”

“Biz ulug' va tantanavor voqealar bo'sag'asida turibmiz. Butun yer yuzi, buyuk tubsizlikning o'zanlarini suvlar qoplaganidek, Rabbimizning ulug'vorligi bilan yoritilishi kerak. Bashoratlar amalga oshmoqda, va oldimizda dovulli zamonlar turibdi. Go'yo uzoq vaqt davomida bosilgandek ko'ringan eski tortishuvlar yana jonlanadi, va yangi tortishuvlar paydo bo'ladi; yangi va eski bir-biriga qorishadi, va bu juda tez orada sodir bo'ladi. Farishtalar to'rt shamolni ushlab turibdilar, toki dunyoga ogohlantirishning belgilangan ishi yetkazilmaguncha ular

esmasin; ammo bo‘ron yig‘ilmoqda, bulutlar quyuqlashmoqda, dunyo ustiga yorilib tushishga tayyor, va ko‘plar uchun bu kechasi keladigan o‘g‘ri kabi bo‘ladi.

“Yigirma va o‘ttiz yil avval ularga aytganimizda — yakshanba butun dunyoga majburan qabul qildirilishi, uning rioya etilishini taqozo qiluvchi qonun chiqarilishi va vijdon majburlanishi haqida — ko‘plar kulib, bunga ishonmadi. Biz buning amalga oshayotganini ko‘ryapmiz. Xudo kelajak haqida aytganlarning barchasi albatta ro‘yobga chiqadi; U aytgan narsalarning birortasi ham puchga chiqmaydi. Protestantizm endi bo‘shliq uzra qo‘l uzatib, papalik bilan qo‘l berib ko‘rishmoqda, va to‘rtinchi amrning Shabbatini ko‘zdan yo‘qotib, oyoqosti qilish uchun bir ittifoq tuzilmoqda; hamda Shaytonning g‘ijgijlashi bilan soxta shabbatni joriy etgan gunoh odami, ya‘ni papalikning bu farzandi, Xudoning o‘rnini egallashi uchun yuksaltiriladi.”

“Menga butun osmon voqealarning rivojlanishini kuzatayotgandek namoyon etildi. Yer yuzida Xudoning boshqaruvidagi buyuk va uzoq davom etgan ziddiyatda bir inqiroz ayon bo‘lishi kerak. Buyuk va hal qiluvchi bir narsa sodir bo‘lishi kerak, va bu juda tez orada. Agar biror kechikish bo‘lsa, Xudoning fe‘l-atvori va Uning taxti shubha ostida qoladi. Osmonning qurol-aslahaxonasi ochiq; Xudoning butun koinoti va uning barcha jihozlari tayyor. Adolat aytadigan birgina so‘z bor, va yer yuzida Xudoning g‘azabining dahshatli namoyonlari bo‘ladi. Ovozlar, momaqaldiroqlar, chaqmoqlar, zilzilalar va umumiy vayronagarchilik bo‘ladi. Osmon koinotidagi har bir harakat dunyoni buyuk inqirozga tayyorlash uchundir.”

“Shiddat har bir yerlik unsurga egalik qilmoqda; va buyuk nur hamda ajoyib bilimga ega bo‘lgan bir xalq sifatida, ularning ko‘plari chiroqlari bor, ammo idishlarida moyi yo‘q bo‘lgan uxlayotgan besh bokira qiz bilan tasvirlanadi; sovuq, hissiz, taqvosi zaif va so‘nib borayotgan holda. Yangi bir hayot tarqalib, quyi tomondan unib chiqayotgan va Shaytonning barcha vositalarini mahkam qamrab olayotgan bir paytda, so‘nggi buyuk to‘qnashuv va kurashga tayyorgarlik sifatida, yangi nur, hayot va qudrat yuqoridan tushib kelmoqda hamda hozir ko‘plar bo‘lgani kabi gunohlar va ma‘siyatlarda o‘lik bo‘lmagan Xudoning xalqiga egalik qilmoqda. Hozir ko‘z o‘ngimizda sodir bo‘layotgan narsalardan bizning boshimizga tez orada nima kelishini ko‘radigan xalq endi insoniy ixtirolarga tayanmaydi va Muqaddas Ruh tan olinishi, qabul qilinishi, xalq oldida namoyon etilishi kerakligini his qiladi, toki ular Xudoning ulug‘vorligi uchun kurashsinlar va hayotning so‘qmoqlari hamda katta yo‘llarida hamma yerda o‘z yaqinlarining jonlarini qutqarish uchun mehnat qilsinlar. Ishonchli va sobit yagona qoya — Asrlar Qoyasidir. Faqat shu Qoya ustiga quradiganlarga xavfsizdirlar.”

“Endilikda tana moyilligi bilan yashayotganlar, Xudo O‘z kalomida va O‘z Ruhining shahodatlarini orqali bergan ogohlantirishlariga qaramay, hech qachon najot topganlarning muqaddas oilasi bilan birlashmaydilar. Ular hissiyotlarga berilgan, fikrda tubanlashgan va Xudoning nazarida jirkanchdirlar. Ular hech qachon haqiqat orqali muqaddaslanmaganlar. Ular ilohiy tabiatga sherik emaslar, hech qachon o‘zlikni ham, dunyoni ham uning mayllari va shahvatlari bilan birga yengmaganlar. Bunday kishilar bizning jamoatlarimizning hammasida uchraydi, va buning natijasida jamoatlar zaif, xastalashgan va o‘lim arafasidadir. Endi loqayd shahodat bo‘lmasligi kerak, balki har qanday nopoklikni fosh etib tanbeh beradigan va Isoni ulug‘laydigan qat’iy, aniq shahodat bo‘lishi kerak. Biz xalq sifatida kutish holatida bo‘lishimiz, mehnat qilishimiz, kutishimiz, hushyor turishimiz va ibodat qilishimiz kerak.”

“Masihning ikkinchi bor zohir bo‘lishiga oid bu muborak umid xalqqa tez-tez, o‘zining ulug‘vor va jiddiy voqeliklari bilan taqdim etilishi lozim; ulug‘vorligida kelajak bo‘lgan Rabbimiz Iso alayhissalomning tez orada zohir bo‘lishini kutish, yerga oid narsalarni bo‘shlik va hech narsa deb bilishga olib keladi. Dunyoviy har qanday sharaf yoki martabaning hech qanday qadr-qimmati yo‘q, chunki haqiqiy imonli dunyodan yuqorida yashaydi; uning qadamlari osmon sari ilgarilamoqda. U musofir va g‘aribdir. Uning fuqaroligi yuqoridadir. U Masihning solihligi quyosh nurlarini qalbiga jamlamoqdadir, toki dunyoni qoplab olgan axloqiy zulmat ichida yonuvchi va nur sochuvchi chiroq bo‘lsin. Unda naqadar qudratli imon, naqadar tirik umid, naqadar alangali muhabbat, naqadar muqaddas, Xudoga bag‘ishlangan g‘ayrat ko‘rinadi, va uning bilan dunyo o‘rtasida naqadar aniq bir farq bor! ‘Shunday ekan, hushyor bo‘linglar va doimo ibodat qilinglar, toki yuz berajak bu narsalarning hammasidan qochib qutulishga va Inson O‘g‘li huzurida turishga loyiq topilinglar’. ‘Shunday ekan, hushyor bo‘linglar, chunki Rabbingiz qaysi soatda kelishini bilmaysizlar’. ‘Shuning uchun sizlar ham tayyor bo‘linglar; zero Inson O‘g‘li sizlar o‘ylamagan soatda keladi.’ ‘Mana, Men o‘g‘ri kabi kelaman. Hushyor turib, o‘z kiyimlarini saqlaydigan kishi baxtlidir.’” Risolalar, 38–40.